

<p>ח שבט, תשע"ו 18 ינואר, 2016 עדכון 1 : 22.2.16</p>	<p>חוזר נכיות/ילד נכה מס' 1978</p>
<p>נושא: ילד נכה תת נושא: גמלת ילד נכה לילדים עם אלרגיה שם החוזר: אופן קביעת הזכאות לילדים עם אלרגיה למזון, שיעור הזכאות פירוט האפשרות לעניין קביעת זכאות על סמך מסמכים</p>	
<p>מטרת החוזר לידע את פקידי התביעות בדבר הנחיות מעודכנות לקביעת זכאות לקצבת ילד נכה לילדים עם אלרגיה למזון, בגין הצורך בהשגחה עליהם למניעת סכנה</p>	
<p>פתח דבר</p>	
<p>הגדרות</p>	
<p>הוראות לביצוע</p> <p>1. תהליך טיפול בתביעה א. קביעת זכאות ראשונה 1. מקרים בהם נדרש תיעוד התקף 2. מקרים בהם לא נדרש תיעוד התקף ב. קביעה בתום זמניות</p> <p>2. משך הזכאות 3. קביעה על סמך מסמכים 4. תחילה ותחולה</p>	
<p>חריגים</p>	
<p>נספחים נספח 1- תרשים זרימה קביעה בקביעה ראשונה נספח 2- תרשים זרימה קביעה בתום זמניות</p>	
<p>רשימת תפוצה</p>	

תודה רבה לאילת כהן קלזנר וסיון אלמקיס בן ישראל על עבודתכן בנושא ועל כתיבת החוזר

ב ב ר כ ה ,

לימור לוריא

לימור לוריא
מנהלת אגף א' גמלאות נכות

פתח דבר

עד כה, לא היו הנחיות ברורות לקביעת זכאות לקצבת ילד נכה לילדים עם אלרגיה והדבר גרם לחוסר אחידות בין הסניפים ובין הועדות השונות, ולחוסר שקיפות מול הזכאים לקצבה. לאחר חשיבה מחדש בנושא, והתייעצות עם גורמי מקצוע, הוגדרו המקרים בהם נדרשת [השגחה](#) למניעת סכנה בהתאם לתקנות, לפי הרגישות וגיל הילד.

בחוזר זה מפורטים אופן קביעת הזכאות, הגדרת תגובה אלרגית קשה שבגינה נדרשת השגחה על הילד בשל חוסר היכולת שלו להימנע ממצבי סיכון, והגיל בו הילד מסוגל להבין את מצבו ולהימנע ממצבי סיכון אלו.

ישנם 3 נושאים משמעותיים בקביעת הזכאות:

1. **תיעוד להתקף** - לא נדרש עוד תיעוד להתקף המלווה בשוק אנפילקטי **בלבד**, אלא תיעוד ממוסד רפואי מוכר בו טופל הילד, **בסמוך לקרות האירוע הכולל: פירוט האבחנה, תגובה הכוללת רכיב נשימתי או תגובה אנאפילקטית ואופן הטיפול.**

2. **משך הזכאות** - בקביעת זכאות ראשונה תיקבע זכאות לשנתיים - בהתאם לתנאים המפורטים בחוזר. בתום שנתיים אלו ובהתאם למצב הילד, תיקבע זכאות ל- 3 שנים נוספות. בהמשך, תיקבע זכאות עד גיל 10.

ככלל, לא תיקבע זכאות לאחר גיל 10, מכיוון שבשלב זה, הילד מודע לדרכים להימנע מסיכון, ולא קיימת בפועל השגחה של ההורה בכל שעות היום, אלא אם מדובר במצבים של בעיות קוגניטיביות או התנהגותיות נלוות, הפוגעות ביכולת של הילד להימנע מסיכון).

בכל מקרה, לא תקבע נכות זמנית יותר מ- 3 פעמים במהלך שנות ילדותו ([חוזר 1828](#)).

3. **קביעה ללא נוכחות** - ברוב המקרים ניתן לקבוע זכאות ללא נוכחות על סמך מסמכים, ומבלי לזמן את הילד לוועדה.

הנחיות מפורטות לרופאי ילד נכה, יופצו על ידי הלשכה הרפואית.

[חזרה](#)

[תחולת החוזר](#) - מיום הוצאת החוזר.

הוראות לביצוע

עד כה, לא היו הנחיות ברורות לקביעת זכאות לקצבת ילד נכה לילדים עם אלרגיה והדבר גרם לחוסר אחידות בין הסניפים ובין הועדות השונות, ולחוסר שקיפות מול הזכאים לקצבה. לאחר חשיבה מחדש בנושא, והתייעצות עם גורמי מקצוע, הוגדרו המקרים בהם נדרשת השגחה למניעת סכנה בהתאם לתקנות, לפי הרגישות וגיל הילד, כפי שמפורט בהמשך.

חשוב להדגיש, כי לאור השינוי, אין צורך עוד בתיעוד להתקף המלווה בשוק אנפילקטי בלבד, אלא, ניתן לקבוע זכאות גם במקרים של התקף עם רכיב נשימתי.

1. תהליך טיפול בתביעה:

א. קביעת זכאות ראשונה- ראה תרשים זרימה בנספח 1
הזכאות תיקבע מיום קרות האירוע המזכה או מגיל תשעה חודשים (המאוחר מביניהם) ותינתן לתקופה זמנית של שנתיים.
בכל מקרה, בהתאם לכללי התשלום הרטרואקטיבי בילד נכה- ניתן לשלם עד שנה לפני הגשת התביעה.

1. מקרים בהם קיים תיעוד על התקף עם רכיב נשימתי או שוק אנפילקטי:
תינתן זכאות בגין עילת השגחה בשיעור 50%, אם מתקיימים התנאים הבאים:
✓ קיימת אלרגיה למזון בהתאם לתבחנים המקובלים.
✓ קיימת המלצה מרופא מומחה לאלרגיה, למזרק אפיפן.
✓ תיעוד לתגובה אלרגית כולל מרכיב נשימתי או שוק אנפילקטי- יש לקבל תיעוד ממוסד רפואי מוכר בו טופל הילד, בסמוך לקרות האירוע הכולל פירוט האבחנה, התגובה ואופן הטיפול.

2. מקרים בהם ניתן לאשר זכאות גם ללא עדות לתגובה אלרגית עם מרכיב נשימתי או שוק אנפילקטי
א. במקרים בהם לא קיימת עדות, אך מתקיימים כל התנאים הבאים:
✓ קיימת מחלת אסטמה פעילה- נדרש תיעוד עדכני מרופא ריאות או אלרגיה מטפל.

✓ לילד יש עדות לאלרגיה למזון.

✓ קיימת אלרגיה למזון בהתאם ל**תבחינים** המקובלים.

✓ קיימת המלצה מרופא מומחה לאלרגיה, למזרק אפיפן.

ב. מקרים בהם, יש ליקוי התנהגותי או בעיה אחרת הפוגעת בשיקול הדעת של הילד ביחס לבני גילו ופוגעת במודעות לסיכונים, מהווה סיבה למתן זכאות גם ללא עדות לתגובה אלרגית עם מרכיב נשימתי או שוק אנפילקטי.

תשומת לבכם,

יודגש, במקרים בהם מדובר באח שני עם אלרגיה במשפחה, קיימים **תבחיני אלרגיה** ואין תיעוד להתקף מאחר וההורים טיפלו מניסיונם בטיפול באח הראשון- אין לדחות מבלי להתייעץ עם תחום נכויות מיוחדות במשרד ראשי.

ב. תום זמניות - ראה תרשים זרימה בנספח 2

המשך הזכאות למשך 3 שנים נוספות בגין עילת השגחה, תיקבע ללא נוכחות הילד בוועדה, על סמך מסמכים רפואיים, וזאת, אם קיימת עדות להמשך רגישות בבדיקת עזר מהשנה הסמוכה למועד הדיון.

במקרים בהם לא קיימת בדיקת עזר או שרופא האלרגיה המטפל החליט משיקולים רפואיים, שלא לבצע בדיקות עזר להוכחת רגישות, על הרופא המטפל לנמק בכתב את הסיבות להחלטתו, רופא המוסד יבחן האם יש צורך בבדיקה ויקבע זכאות בהתאם. מכתבי דרישת פרטים בתום זמניות יעודכנו בהתאם למסמכים הנדרשים.

2. משך הזכאות:

ככלל, הזכאות תיקבע, למי שעונה לתנאים הרפואיים, עד גיל 10, באופן הבא:

בקביעה ראשונה- זכאות למשך שנתיים (עדיפות לקביעה ללא נוכחות).

בתום זמניות ראשונה- למשך 3 שנים נוספות, זאת לאור ההנחה כי שיעור הרגישויות המופיעות בגיל הצעיר פוחת באופן ניכר במהלך השנים הראשונות לחיי הילד ובמידה והרגישות אינה חולפת עד גיל 4, הסיכוי להיעלמותה של הרגישות, פוחת עם הזמן ודרגת סיכון החיים בתגובה אלרגית גדלה.

בתום זמניות שנייה, או בבדיקה מגיל 7 ואילך (המוקדם מבניהם)- **תיקבע זכאות עד**

גיל 10 בלבד (גם אם הגילוי היה לאחר גיל 10) למעט מקרים חריגים שיפורטו בהמשך.
מגיל 10 ואילך - לא תיקבע זכאות לקצבה בשל הצורך בהשגחה בגין האלרגיה, שכן מעל גיל 10, בדרך כלל הילד מודע לסכנות, ולא קיימת בפועל השגחה של ההורה בכל שעות היום. יחד עם זאת, במצבים של בעיות קוגניטיביות או התנהגותיות נלוות, הפוגעות ביכולת של הילד להימנע מסיכון- יש להאריך את הזכאות בהתאם לצורך.

בכל מקרה, לא תקבע נכות זמנית יותר מ- 3 פעמים במהלך שנות ילדותו (חוזר 1828).
מבחינת המשפחה, גם כאשר מתבצעת החלטה על סמך מסמכים, עדיין נדרשים להמציא אבחון/בדיקות עדכניות, עליהם לפנות לרופא לתאם ביקור שאינו זמין תמיד.

3. קביעה על סמך מסמכים:

באחריות פקיד התביעות לוודא כי קביעת הזכאות תתבצע, ככל שניתן, על סמך מסמכים **וללא נוכחות** הן בתביעה ראשונה והן בתום זמניות.
במידה והרופא סבור שיש לזמן את הילד לועדה, יש לנמק הבקשה.
תוקף מסמך רפואי ממומחה אלרגיה - חשוב להדגיש כי לעניין קביעה בתום זמניות, ניתן להסתמך על מסמך ממומחה אלרגיה **מהשנה האחרונה**.
במקרים אלו, תדירות המעקבים היא אחת לחצי שנה או שנה, ולכן, **אין מקום** להפנות המשפחה לתאום מועד ביקור דחוף חדש והמתנה לתור, אלא, להסתמך על בדיקה מהשנה האחרונה, אם מפורטים בה הנתונים הרלוונטיים להחלטה.

4. תחילה ותחולה

ההנחיות בחוזר זה יחולו על מקרים חדשים, תביעות חוזרות, וכן מקרים שנדונים עקב מעקב ותום זמניות.

ע"פ חוק הביטוח הלאומי ותקנות ילד נכה- לא ניתן לאשר זכאות יותר משנה רטרואקטיבית.
בכל מקרה- לא ניתן לאשר זכאות ממועד הקודם להחלטה חלוטה של וועדה רפואית קודמת.

במקרה בו אושרה זכאות בעבר לפי נהלים קודמים או ע"י ועדת עררים, ולפי הנהלים החדשים **אין זכאי**, היות ואין תיעוד להתקף עם תגובה נשימתית או שוק אנאפילקטי- יש לקבל החלטה לפי ההנחיות החדשות.

חזרה

חריגים

מעל גיל 10

במקרים בהם מדובר בילד עם פגיעה במודעות לסיכוני הסביבה (לדוגמא פיגור או בעיות התנהגות חמורות), ניתן לקבוע המשך הזכאות גם אחרי גיל 10 בשל האלרגיה, ככל שיידרש, וזאת בהתאם לחוות דעת ברורה מרופא מומחה לנוירולוגיה.

אלרגיה ואסטמה

אלרגיה ואסטמה הן שתי מחלות שונות ולכן, כאשר נבחנת זכאות לפי סעיף 9 בתוספת הראשונה בגין רשימת 7 הטיפולים, על הילד לצבור 4 טיפולים מהרשימה, כדי שתיקבע זכאות לגמלה בשיעור 100% בשל עילה זו.

חזרה

הגדרות

עילת השגחה - תקנות ילד נכה- סעיף 1- "ילד הזקוק להשגחה קבועה של הזולת- ילד אשר מלאו לו 90 ימים, אשר רופא המוסד הסמיכו לכך, קבע כי בשל ליקוי, מחלה כרונית, בעיית התנהגות או הבנה לקויה של הילד, הוא זקוק לנוכחות של הזולת בקרבתו, כדי למנוע מצבי סיכון לעצמו או לאחרים וזאת באופן החורג במידה ניכרת מילדים בני גילו".

רגישות למזון- רגישות למזון - אירוע עם הסתמנות קלינית של תגובה אלרגית מתווכת ע"י מנגנון E (אימונוגלובולין IgE mediated), בעקבות חשיפה למזון.

תגובה אלרגית משמעותית- הסתמנות קלינית המתאפיינת במרכיבים נשימתיים (בהם סטרידור, צפצופים, שיעול משמעותי וירידה בסטורציה), או שוק אנפילקטי (הכולל ירידת לחץ דם או אובדן הכרה).

תבחיני אלרגיה- בדיקות עזר לאבחנת רגישות יתר מסוג תבחין עורי (SPT), תבחין דם או מבחן תגר.

חזרה

רשימת תפוצה

נמענים לביצוע:

מנהלי מחלקות נכות וילד נכה.

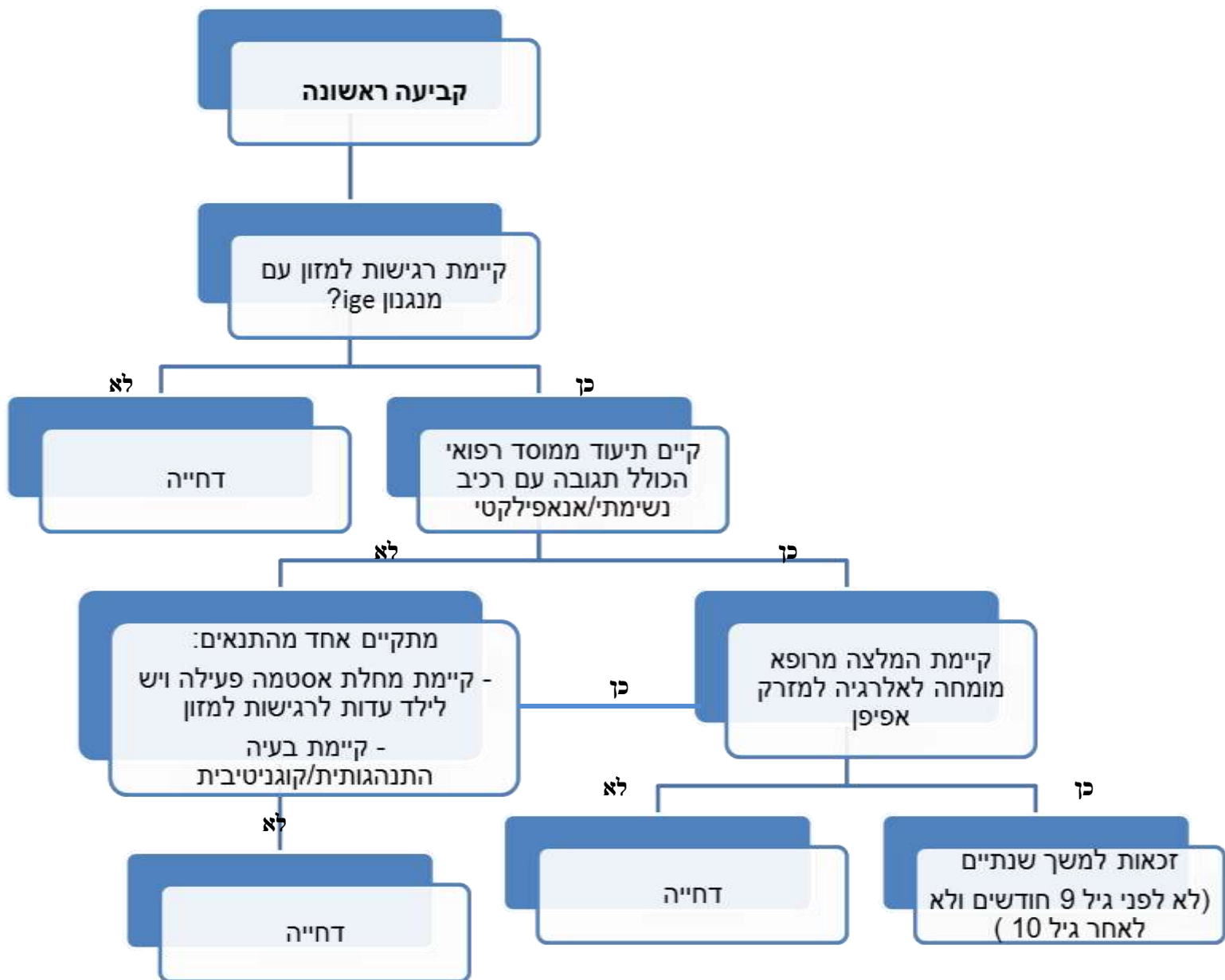
פקידי תביעות – ילד נכה

העתק לידיעה:

פרופ' שלמה מור יוסף – המנהל הכללי
גב' אילנה שרייבמן- המשנה למנכ"ל וסמנכ"ל גמלאות
ד"ר ישי אוסטפלד- המנהל הרפואי
ד"ר מרק טרגין- סגן המנהל הרפואי- הלשכה הרפואית
גב' ירונה שלום- מנהלת אגף א ועדות
גב' נחמה שפירא- מנהלת אגף א' שירות לקוחות
גב' אילת כהן קלזנר – מנהלת תחום נכויות מיוחדות
ד"ר דניאל ברש- רופא תחום ילד נכה
עו"ד תהילה כזרי- הלשכה המשפטית

[חזרה](#)

נספח 1- תרשים זרימה קביעה בתביעה ראשונה

נספח 2- תרשים זרימה קביעה בתום זמניות

